

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Seulu

Rynek artykułów rolno-spożywczych w Republice Korei

Seul, luty 2010

UWAGA! W przypadku kontaktów handlowych z kontrahentami zagranicznymi, w tym z firmami z Republiki Korei, zaleca się korzystanie z instrumentów finansowego zabezpieczenia realizacji transakcji.

Filip Hewelke
Karol Pęczak
Kim Ki Yoon

**Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Seulu**

4F, Dongkyung Building 604,
Hannam Dong, Yongsan Gu
Seoul 140-210
Republika Korei
tel.: +82 2 3785 2471
fax: +82 2 797 0853
e-mail: seoul@trade.gov.pl
<http://seoul.trade.gov.pl>

Wprowadzenie

Ze względu na uwarunkowania geograficzne oraz demograficzne Republika Korei nie jest samowystarczalna w produkcji żywności. Kraj o powierzchni 99,3 tys. km² (Polska – 312,7 tys. km²) zamieszkuje ponad 48,5 mln osób, co przekłada się na relatywnie wysoką średnią gęstość zaludnienia wynoszącą prawie 490 mieszkańców na km² (w przypadku Polski wskaźnik ten wynosi 122 os/km²).

Aż 70% powierzchni Korei Południowej to teren górzisty, który nie sprzyja rozwojowi rolnictwa. Tereny uprawne zajmują zaledwie 16,6% powierzchni kraju (w Polsce prawie 40%).

Powyższe czynniki, a także towarzysząca im stale wzrastająca siła nabywca społeczeństwa Republiki Korei, sprawiają, że kraj ten od lat jest importem netto artykułów rolno-spożywczych. Co więcej produkcja żywności w Korei opiera się w dużej mierze na surowcach importowanych. Ocenia się, że surowce do produkcji łącznie z wyrobami gotowymi pochodzącymi z importu stanowią wartościowo około połowę żywności na rynku koreańskim.

Gospodarka a rynek rolno-spożywczy Korei Południowej

Republika Korei sklasyfikowana jest na 13. miejscu na świecie (Polska na 20.) i na 4. w Azji pod względem wielkości Produktu Krajowego Brutto (PKB) według parytetu siły nabywczej (*Purchasing Power Parity - PPP*). W 2009 r. koreański PKB według PPP wyniósł ok. 1,4 bln USD, co dawało wynik porównywalny z takimi krajami, jak Hiszpania, Meksyk oraz Kanada, a zarazem dwukrotnie wyższy niż przykładowo w Polsce, czy Niderlandach (poniżej 0,7 bln USD).

Na relatywnie wysokim poziomie jest również produkt krajowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2009 r. PKB *per capita* według PPP wyniósł ok. 27,8 tys. USD, czyli niewiele mniej niż w takich krajach jak Hiszpania (29,5 tys. USD) i Włochy (29,3 tys. USD)¹.

Ostatnie lata to okres dynamicznego rozwoju koreańskiej gospodarki. W 2006 i 2007 r. wzrost PKB przekraczał 5%. Jednak w roku 2008 widoczne były pierwsze oznaki światowego kryzysu gospodarczego w postaci niższego wzrostu gospodarczego (2,2%). W roku 2009 PKB Korei Południowej zwiększył się zaledwie o 0,2%, jednak przewiduje się, że w roku 2010 wzrośnie o 4,4%.

W Republice Korei rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo, odpowiedzialne jest za wytworzenie zaledwie 2,3% PKB kraju, jednak łącznie z przemysłem przetwórczym koreański przemysł artykułów rolno-spożywczych odpowiada za wytworzenie ponad 4,1% produktu krajowego kraju.

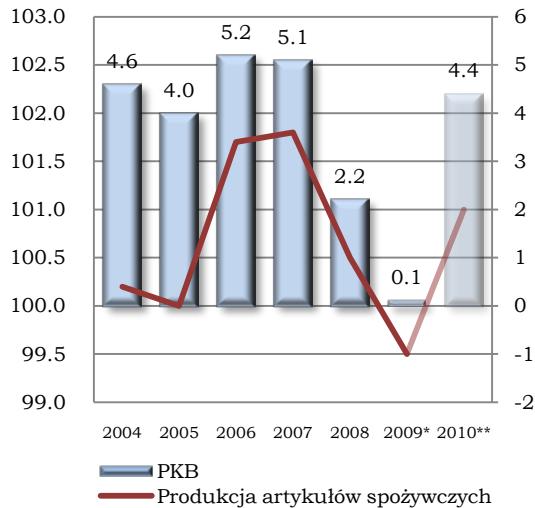
O rozmiarach rynku koreańskiego, a tym samym o jego potencjalnej chłonności może świadczyć wysoki i stale rosnący poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce. W III kwartale 2009 r. wynosił on ok. 2,3 mln KRW, co stanowiło równowartość ponad 1,8 tys. USD, przy czym wynagrodzenia w przemyśle, który ciągle zatrudnia znaczącą część ludności Korei, kształtowały się na poziomie 2,6 mln KRW, tj. prawie 2,1 tys. USD. Ocenia się, że gospodarstwo domowe przeznaczają ponad 320 tys. KRW miesięcznie na zakup produktów żywnościowych

Sytuacja na rynku artykułów rolno-spożywczych determinowana jest w dużej mierze przez ogólną sytuację w koreańskiej gospodarce. Dynamika zmian popytu wewnętrznego na rynku artykułów rolno-spożywczych Korei

¹ Według danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego: www.imf.org.

Południowej, składającego się z popytu importowego oraz popytu na wyroby wyprodukowane w Korei na rynek krajowy, idzie w parze z dynamiką zmian PKB (zobacz: Wykres 1).

Wykres 1. Zmiany wielkości produkcji artykułów rolnospożywczych w Republice Korei na tle zmian koreańskiego PKB

* - szacunek WPHiI w Seulu

** - prognoza OECD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Bank of Korea oraz OECD Economic Outlook No. 86

W latach 2004-2007, wraz z wysokim wzrostem gospodarczym Korei (4-5%) popyt wewnętrzny na rynku artykułów rolnospożywczych pozostawał stabilny lub zwiększał się w tempie prawie 2%. Światowy kryzys gospodarczy przyniósł w następnych latach osłabienie dynamiki PKB oraz popytu na rynku artykułów żywnościowych (spadek o 0,5% w 2009 r.). Jednak przewiduje się, że wraz z nastaniem ożywienia w 2010 r. (prognozowany wzrost PKB rzędu 4,4%) wewnętrzny rynek artykułów rolnospożywczych powiększy się o 1,0%.

Rozmiary rynku rolnospożywczego Korei Południowej

W chwili obecnej wielkość koreańskiego rynku produktów rolnospożywczych szacuje się na 38,8 mld USD. Rynek artykułów rolnospożywczych składa się z następujących elementów:

a) import - w 2009 r. wielkość importu artykułów rolnospożywczych do

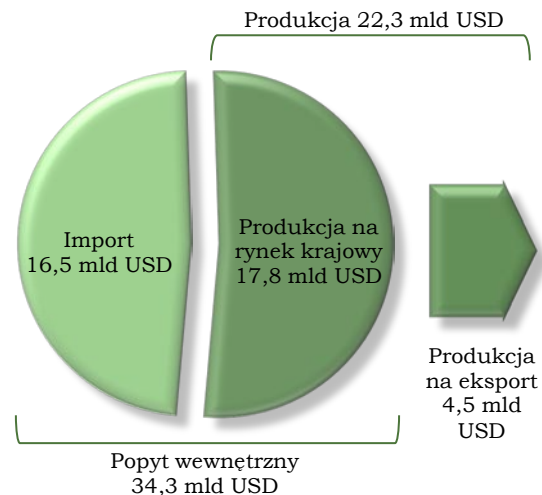
Korei Południowej wyniosła 16,5 mld USD,

b) produkcja przeznaczona na rynek krajowy, która razem z importem zaspokaja popyt wewnętrzny na produkty rolnospożywcze (zobacz: Wykres 2) – szacuje się, że w 2009 r. wartość artykułów rolnospożywczych wyprodukowanych w Korei na rynek krajowy wyniosła 17,8 mld USD,

c) produkcja przeznaczona na eksport – w roku ubiegłym wartość eksportu koreańskich artykułów rolnospożywczych wyniosła 4,5 mld USD.

W 2009 r. łączna wartość wyrobów wyprodukowanych przez przemysł rolnospożywczy Korei Południowej wyniosła 22,3 mld USD.

Wykres 2. Rynek artykułów rolnospożywczych w Korei Południowej w 2009 r.

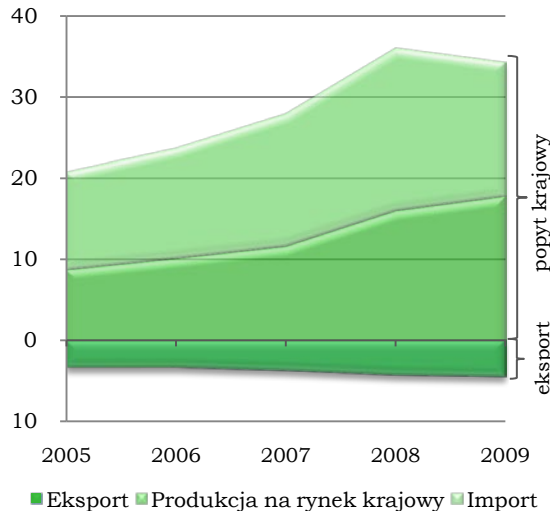

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association oraz Korea Food and Drug Administration

Rynek producentów artykułów rolnospożywczych Korei Południowej podlega systematycznemu rozwojowi. W latach 2005-2009 jego rozmiar zwiększył się o ponad 60% (z ok. 24,2 do 38,8 mld USD). W tym samym czasie import artykułów rolnospożywczych do Korei powiększył się o 36,4% (z 12,1 do 16,5 mld USD), produkcja przeznaczona na rynek wewnętrzny ponad 2-krotnie (z 8,7 do 17,8 mld USD), natomiast

produkcja przeznaczona na eksport o 34,3% (z 3,4 do 4,5 mld USD; zobacz: Wykres 3).

Wykres 3. Kształtowanie się wielkości i struktury rynku artykułów rolno-spożywczych Korei Południowej (w mld USD)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association oraz Korea Food and Drug Administration

Większość eksportu Korei Południowej artykułów rolno-spożywczych przypada na wyroby gotowe (w roku ubiegłym – 57,8%), wobec 42,2% na surowce i komponenty do ich produkcji. Odwrotną proporcję obserwuje się w produkcji koreańskich przedsiębiorstw na rynek krajowy oraz w imporcie do Republiki Korei (zobacz: Wykres 4). W obu przypadkach rolę wiodącą odgrywają surowce i komponenty do produkcji gotowych artykułów spożywczych, których udział w produkcji na rynek wewnętrzny oraz w imporcie wyniósł odpowiednio 62,4% oraz 67,3%. Taka struktura koreańskiego popytu wewnętrznego, a mianowicie przewaga surowców i komponentów wobec wyrobów gotowych, wynika ze wspomnianych już uwarunkowań naturalnych Korei Południowej.

Wykres 4. Struktura koreańskiego rynku spożywczego z wyszczególnieniem surowców i wyrobów gotowych w 2009 r. (w mld USD)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association oraz Korea Food and Drug Administration

Koreański przemysł rolno-spożywczy

W Korei Południowej działalność gospodarczą prowadzi obecnie prawie 3,1 tys. przedsiębiorstw przemysłu rolno-spożywczego. Od roku 2005 liczba takich jednostek zwiększyła się o ponad 40%. W koreańskim przemyśle rolno-spożywczym zatrudnienie znajduje ponad 35 tys. osób (wobec 29,9 tys. w roku 2005).

W 2008 r. ok. 1/3 koreańskich przedsiębiorstw branży spożywczej osiągała roczne obroty w wysokości do 100 mln KRW, 1/3 w przedziale 100 mln-1 mld KRW, a 1/3 obroty przekraczającej 1 mld KRW. Do tej ostatniej grupy należą najwięksi producenci branży spożywczej Republiki Korei, których lista i ogólna charakterystyka profilu produkcyjnego przedstawiona została w tabeli 1.

Tabela 1. Najwięksi producenci branży spożywczej w Republice Korei*

Lp.	Nazwa	Wielkość sprzedaży (w mld KRW)	Główny profil produkcji
1	CJ Cheil Jedang Corp.	1 642,1	wyroby cukiernicze, młynarskie, pasze dla zwierząt, etc.
2	Nongshim	1 476,7	makaron instant oraz chipsy, chrupki, etc.
3	Lotte Chilsung	1 072,2	napoje bezalkoholowe
4	Ottogi	945,6	makaron instant, różne produkty gotowe do spożycia, szczególnie z dodatkiem curry, a także keczup, majonez, sosy, etc.
5	Lotte Confectionery	861,5	szeroka gama produktów (ponad 200), trzeci na świecie producent gumy do żucia
6	Dong Suh	680,4	kawa instant i herbata
7	Coca Cola Korea	510,2	napoje bezalkoholowe
8	Daesang	475,3	żywność fermentowana
9	Orion Confectionery	434,2	wyroby piekarnicze
10	Haitai Beverage	369,2	napoje bezalkoholowe

* - dane za 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea Food and Drug Administration

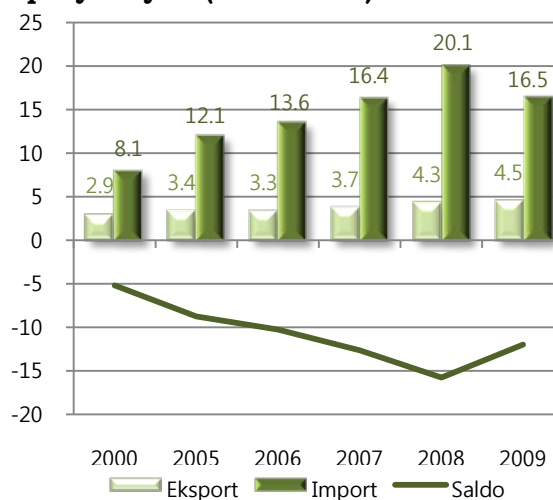
Koreański przemysł artykułów rolno-spożywczych nie należy do silnie rozwiniętych, co przekłada się również na wielkość napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (FDI). Szacuje się, że w latach 2006-2008 średni napływ FDI do branży spożywczej Korei Południowej sięgnął prawie 60 mln USD.

Koreańska wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi z zagranicą

Od początku dekady wartość koreańskiej wymiany handlowej artykułami rolno-spożywczymi nie zwiększała się nadzwyczaj dynamicznie. Od roku 2000 wielkość eksportu rosła średniorocznie o 4,9% (wobec średniego wzrostu koreańskiego eksportu ogółem rzędu 8,7%), natomiast wartość produktów sprowadzanych z zagranicy o 8,2% (wobec 8,1% dla importu ogółem). W rezultacie nastąpił spadek udziału artykułów rolno-spożywczych w całkowitym eksporcie Korei Południowej z 1,7% w 2000 r. do 1,2% w roku 2009 oraz utrzymanie udziału w imporcie na poziomie 5,1%.

Od 2000 r. w wyniku szybszego wzrostu wielkości importu od wielkości eksportu w wymianie handlowej artykułami rolno-spożywczymi obserwuje się wysoki i stale zwiększający się deficyt

handlowy Republiki Korei. Wyjątkiem był rok 2009, w którym na skutek osłabienia popytu importowego zanotowano poprawę bilansu w handlu produktami żywnościowymi. Jednak przewiduje się, że już w 2010 r. poprawa koniunktury przyniesie wzrost popytu importowego i powrót do trendu narastającej nierównowagi w obrotach artykułami rolno-spożywczymi.

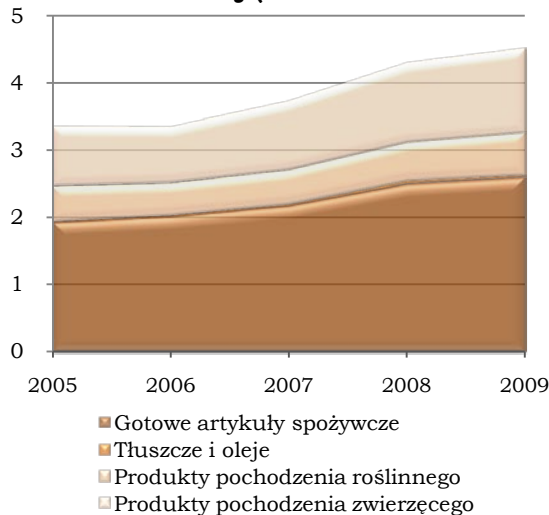
Wykres 5. Kształtowanie się obrotów handlu zagranicznego Korei Południowej w obrotach artykułami rolno-spożywczymi (w mld USD)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

W latach 2000-2009 przewaga importu nad eksportem artykułów rolnospożywczych zwiększyła się ponad dwukrotnie z -5,2 mld USD do -12,0 mld USD (zobacz: Wykres 5).

W koreańskim eksporcie artykułów rolnospożywczych największy udział mają gotowe artykuły spożywcze (sekcja IV klasyfikacji CN; zobacz: Wykres 6). W 2009 r. wartość sprzedanych za granicę wyrobów w tej grupie towarowej wyniosła 2,6 mld USD, a ich udział w eksporcie produktów tego przemysłu wyniósł 57,4%.

Wykres 6. Kształtowanie się struktury eksportu artykułów rolnospożywczych Korei Południowej (w mld USD)

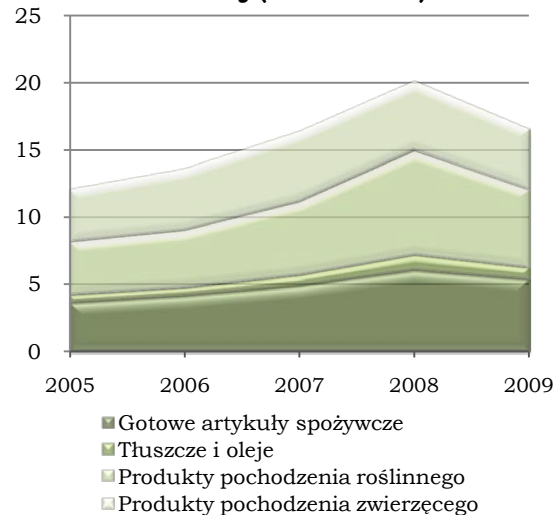
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

Mniej znaczącymi grupami wyrobów w całkowitym eksporcie artykułów rolnospożywczych Korei są produkty pochodzenia zwierzęcego (sekcja I) oraz produkty pochodzenia roślinnego (sekcja II). Ich udział w eksporcie wyniósł odpowiednio 27,9% oraz 14,2%, przy wartości eksportu na poziomie 1,3 oraz 0,6 mld USD.

Z kolei w imporcie produktów przemysłu spożywczego większą rolę odgrywają surowce i komponenty do produkcji wyrobów gotowych (zobacz: Wykres 7). W 2009 r. wartość importu towarów sekcji II (produkty pochodzenia roślinnego) sięgnęła 5,8 mld USD, co stano-

wiło 34,9% całkowitej wartości sprowadzonych do Korei Południowej artykułów rolnospożywczych. Na drugim miejscu znajdują się wprawdzie gotowe artykuły spożywcze (sekcja IV) z importem wielkości 5,4 mld USD oraz udziałem 32,4%, jednak nie bez znaczenia pozostają produkty pochodzenia zwierzęcego (sekcja I). Ich import w 2009 r. wyniósł 4,5 mld USD, co stanowiło 27,2% wartości łącznego importu na potrzeby przemysłu spożywczego.

Wykres 7. Kształtowanie się struktury importu artykułów rolnospożywczych Korei Południowej (w mld USD)

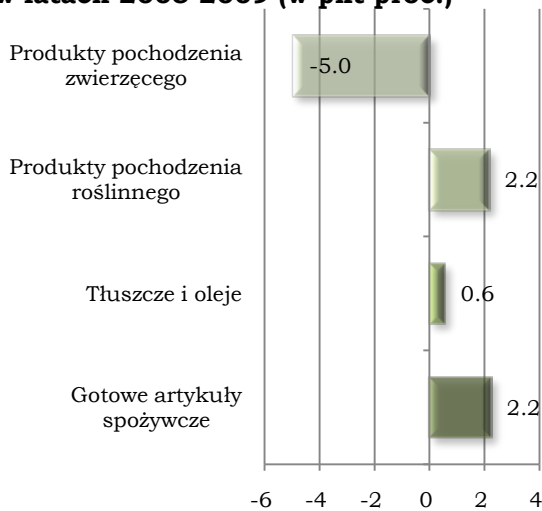
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

Najmniejszy udział w koreańskim handlu artykułami rolnospożywczymi, zarówno po stronie importu, jak i eksportu, zanotowano w obrotach towarami sekcji III (Tłuszcze i oleje). W 2009 r. ich udział w eksporcie artykułów rolnospożywczych Republiki Korei wyniósł 0,7%, a w imporcie 5,4%.

W latach 2005-2009 w koreańskim imporcie artykułów rolnospożywczych nastąpił relatywny spadek znaczenia produktów pochodzenia zwierzęcego (sekcja I) na rzecz pozostałych grup towarowych (sekcji II, III i IV; zobacz: Wykres 8). Udział produktów sekcji I w imporcie żywności na rynek Korei Południowej zmniejszył się o 5 pkt proc., natomiast udziały sekcji II (Produkty pochodzenia roślinnego) i sekcji

IV (Gotowe artykuły spożywcze) zwiększyły się po 2,2 pkt proc. Udział tłuszczów i olejów (sekcja III) pozostał prawie bez zmian (wzrost o 0,6 pkt proc.).

Wykres 8. Zmiany udziałów poszczególnych grup towarowych w koreańskim imporcie artykułów rolno-spożywczych w latach 2005-2009 (w pkt proc.)

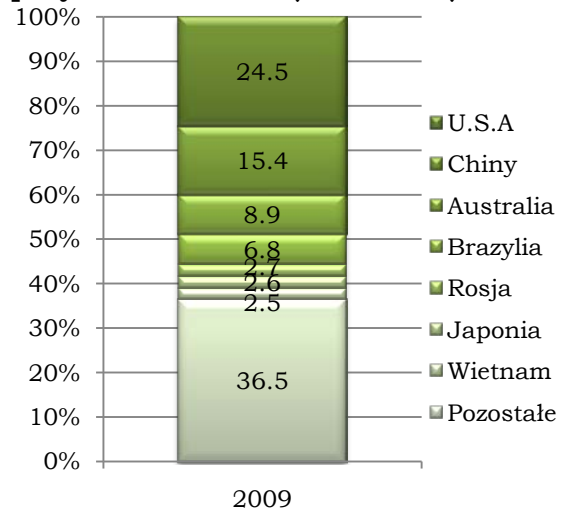

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

Głównymi rynkami zaopatrującymi Republikę Korei w artykuły rolno-spożywcze są: USA (24,5% udziału w koreańskim imporcie produktów spożywczych w 2009 r.), Chiny (15,4%), Australia (8,9%), Brazylia (6,8%), Rosja (2,7%), Japonia (2,6%) oraz Wietnam (2,5%). Na pozostałą część eksportujących do Korei krajów przypada niewiele ponad 1/3 rynku (zobacz: Wykres 9).

Istotne jest również to, że w zakresie importu do Korei Południowej niektórych towarów poza wymienionymi krajami istotną rolę odgrywają również inne. Przykładowo w imporcie kawy i herbaty istotną rolę odgrywa Kolumbia (z udziałem 15,6% w tej grupie towarowej), w imporcie zbóż Ukraina (z udziałem 13,3%), tłuszczów i olejów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego -

Wykres 9. Główne rynki zaopatrujące Republikę Korei w artykuły rolno-spożywcze w 2009 r. (udział w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

Argentyna (23,0%) i Malezja (22,9%), a cukrów i wyrobów cukierniczych - Tajlandia (12,3%; zobacz: Tabela 2).

Z kolei do najważniejszych koreańskich importerów artykułów rolno-spożywczych w 2009 r., którzy sprowadzili do Korei Południowej produkty o wartości przekraczającej 100 mln USD należeli:

- Agricultural & Fishery Marketing Corporation,
- Cargillagripurina Inc.,
- CJ Cheil Jedang Corp.,
- Daehan Flour Mills Co.,
- Dongsuh Foods Corporation,
- KT & G Corporation,
- Lotte International Co.,
- Nonghyup Feed Inc.,
- Richwood Trading Company Ltd.,
- Sam Yang Corporation,
- Samyang Genex Corp.,
- Sajo Haepyo,
- TS Corporation (zobacz: Tabela 2).

Tabela 2. Najwięksi koreańscy importerzy artykułów rolno-spożywczych na tle ogólnej wielkości importu oraz głównych rynków zaopatrzeniowych danych grupach towarowych (w 2009 r.)

Główni importerzy	Nazwa towaru	Kod HS	Wartość importu Korei Południowej w 2009 r. (w mln USD)	Główne rynki zaopatrzące Koreę Południową (w nawiasach % udział w imporcie)
Dongsuh Foods Corporation	Kawa, herbata, mate (herbata paragwajska) i przyprawy	09	320,8	Wietnam (19,7), Kolumbia (15,6) oraz Brazylia (13,1)
CJ Cheil Jedang Corp., Nonghyup Feed Inc., Cargillagripurina Inc., Samyang Genex Corp., Daehan Flour Mills Co., Agricultural & Fishery Marketing Corporation	Zboża	10	2 870,6	USA (59,9), Ukraina (13,3) oraz Australia (8,2)
CJ Cheil Jedang Corp., Sajo Haepyo, Agricultural & Fishery Marketing Corporation	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe lub lecznicze; słoma i pasza	12	1 181,9	USA (35,0), Chiny (25,5) oraz Brazylia (21,0)
Lotte International Co., Richwood Trading Company Ltd.	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego	15	898,0	Argentyna (23,0), Malezja (22,9) oraz USA (10,3)
CJ Cheil Jedang Corp., Sam Yang Corporation, TS Corporation	Cukry i wyroby cukiernicze	17	882,3	Australia (49,3), Tajlandia (12,3) oraz Gwatemala (9,9)
Nonghyup Feed Inc.	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt	23	1 511,0	Brazylia (27,7), Chiny (19,9), USA (13,3) oraz Indie (12,3)
KT & G Corporation	Tytoni i przemysłowe namiastki tytoniu	24	346,6	Filipiny (19,7), Brazylia (17,6) oraz Indie (10,3)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi z Polską

Współpraca handlowa między Polską a Republiką Korei w sektorze rolno-spożywczym osiągnęła najwyższy poziom w 2007 r., głównie za sprawą rekordowej wartości polskiego eksportu mięsa wieprzowego, który przekroczył 37 mln USD. Wówczas wielkość ta stanowiła prawie 5% łącznego importu mięsa wieprzowego przez Republikę Korei. Od 2007 r. wartość polskiego eksportu produktów oznaczonych kodami celnymi 01–24 ulega spadkowi (zobacz: Tabela 3).

Tabela 3. Obroty handlowe Polski z Republiką Korei artykułami rolno-spożywczymi (w mln USD)

	2006	2007	2008	2009
Eksport do Korei	38,2	42,4	31,4	15,0
Import z Korei	1,0	1,6	1,1	0,8
Obroty	39,2	44,0	32,5	15,8
Saldo	37,2	40,8	30,3	14,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

W latach 2008–2009 mięso wieprzowe nadal stanowiło główny produkt w polskim eksporcie artykułów rolno-spożywczych do Republiki Korei, jednakże jego udział w eksporcie ogółem systematycznie malał. Zjawisko to za-

ważyło na ogólnym spadku eksportu artykułów rolno-spożywczych z Polski do Republiki Korei (zobacz: Tabela 4).

Tabela 4. Polski eksport artykułów rolno-spożywczych do Korei Południowej z wyszczególnieniem eksportu mięsa wieprzowego (w mln USD)

	2006	2007	2008	2009
Eksport do Korei	38,2	42,4	31,4	15,0
Eksport mięsa wieprzowego	33,4	37,3	24,9	10,1
Udział w eksporcie	87,5%	88,1%	79,4%	67,4%
Eksport pozostałych produktów	4,8	5,0	6,5	4,9
Udział w eksporcie	12,5%	11,9%	20,6%	32,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Korea International Trade Association

Według ocen WPHI w Seulu do głównych przyczyn spadku eksportu do Korei, wywołanego głównie spadkiem eksportu mięsa wieprzowego, należy zaliczyć:

- aktywną politykę rządu Korei polegającą na uświadamianiu konsumentów o pochodzeniu produktów zajmujących czołowe miejsca w koreańskiej strukturze konsumpcji (mięso, ryż, kimchi, owoce) i promowaniu żywności pochodzenia koreańskiego,
- znaczący spadek koreańskiego popytu importowego na mięso świeże w 2009 r., w tym na wieprzowinę o 18% w stosunku do roku 2008,
- spadek podaży eksportowej mięsa wieprzowego w Polsce, co miało znaczący wpływ na ogólny wzrost cen eksportowych polskiej wieprzowiny przekładający się na malejące zainteresowanie polskich producentów rynkiem koreańskim na korzyść innych rynków, w tym rynku Unii Europejskiej,
- znaczne osłabienie koreańskiej waluty wobec walut rozliczeniowych z polskimi eksporterami (USD, EUR) na przełomie 2008 i 2009 r., co miało wpływ na zawieszenie przez niektórych koreańskich importerów współpracy z polskimi dostawcami ze względów cenowych. Pod koniec 2009 r. koreańska waluta zaczęła

się wprawdzie stopniowo umacniać, jednak nie wpłynęło to jeszcze na odwrócenie negatywnych skutków dla polskiego eksportu z poprzednich miesięcy.

Analizując strukturę wartościową polskiego eksportu do Korei w latach 2006-2009 należy zwrócić uwagę na fakt, iż poziom eksportu produktów rolno-spożywczych z wyłączeniem mięsa wieprzowego pozostaje względnie stabilny. W 2009 r. wśród tych produktów, pod względem wartości eksportu, wyróżniały się:

- Produkty oznaczone kodami celnymi w grupie 04, tj. proszki serwatkowe (0404), których wartość eksportu wyniosła ponad 0,7 mln USD oraz sery (0406), których eksport do Korei osiągnął kwotę 0,6 mln USD. Eksport proszków serwatkowych od 2007 r. wykazuje tendencję malejącą (ponad 2 mln USD w 2007 r.). Z kolei sery są stosunkowo nowym produktem w paście polskiego eksportu do Korei, który od 2006 r. notuje stałą tendencję wzrostową.
- Produkty oznaczone kodami celnymi w grupie 11, tj. mąka pszenna (1101), której wartość eksportu osiągnęła poziom 0,9 mln USD, oraz skrobia ziemniaczana (1108) z eksportem na poziomie 0,4 mln USD. W przypadku obu produktów ich eksport w latach poprzednich osiągał wartości śladowe, rzędu kilkunastu tysięcy USD rocznie.
- Innymi interesującymi z punktu widzenia polskich eksporterów produktami przemysłu rolno-spożywczego są produkty uboczne przemysłu mleczarskiego, tj. kazeina i kazeiniany oznaczone w nomenklaturze celnej kodem 3501. Wartość polskiego eksportu w 2009 r. osiągnęła 2,1 mln USD, wobec kwoty 2,3 mln w 2008 r.

Bariery i procedury w dostępie do koreańskiego rynku artykułów rolno-spożywczych

Według obowiązujących przepisów średni poziom stawki celnej w imporcie z Unii Europejskiej, w tym z Polski, do Republiki Korei wynosi 8%. W celu liberalizacji obrotów handlowych między partnerami w 2007 r. rozpoczęto rozmowy dotyczące umowy o wolnym handlu (KOREU FTA), które zakończyły się jej parafowaniem w październiku 2009 r. Ocenia się, że postanowienia FTA zaczną obowiązywać od połowy 2010 r., po uprzednim zakończeniu procesu ratyfikacji przez obie strony.

Obecnie rynek artykułów rolno-spożywczych Korei Południowej należy do relatywnie mocno chronionych za pomocą narzędzi polityki handlowej sfer koreańskiej gospodarki. Stawki celne na import produktów żywnościowych z Unii Europejskiej kształtują się następująco:

- w sekcji I (Produkty pochodzenia zwierzęcego) stawki celne zawierają się w przedziale od 0% do 243% (dla miodu naturalnego), przy czym dla większości towarów tej sekcji stawki celne mieszczą się w przedziale 10-50%,
- w sekcji II (Produkty pochodzenia roślinnego) wysokość taryf kształtuje się na poziomie od 0% do 887,4% (maniok), w tym dla większości produktów w przedziale 30-50%,
- w sekcji III (Tuszcze i oleje) stawki celne kształtują się od 2% do 630% (olej sezamowy i jego frakcje), przy czym na większość produktów od 2% do 8%,
- w sekcji IV (Gotowe artykuły spożywcze) stawki zawierają się w przedziale 0-754% (dla herbaty z czerwonego żeń-szenia), lecz dla większości produktów w przedziale 20-50%.

Spodziewane wejście w życie FTA doprowadzi do stopniowej eliminacji istotnej części barier taryfowych w im-

porcie do Korei Południowej. Więcej szczegółowych informacji dotyczących postanowień umowy o wolnym handlu pomiędzy Unią Europejską a Republiką Korei znajduje się na stronie WPHil w Seulu: http://seoul.trade.gov.pl/pl/kore-a/article/detail,1287,Umowa_o_wolnym_handlu_FTA_pomiedzy_Unia_Europejska_a_Republika_Korei.html.

Z kolei pełny tekst umowy można znaleźć na stronie internetowej Komisji Europejskiej:

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/pres/s/index.cfm?id=443&serie=273&langId=en>.

Relatywnie wysoki poziom barier taryfowych chroniących koreański rynek artykułów rolno-spożywczych nie jest jedyną przeszkodą potencjalnego eksportera takich produktów. Eksport artykułów rolno-spożywczych do Republiki Korei podlega ścisłej kontroli. Instytucje nadzorujące koreański import żywności, które certyfikują importowane produkty, różnią się w zależności od pochodzenia artykułów spożywczych i stopnia ich przetworzenia. W administracji kontroli importu funkcjonują 3 główne instytucje, tj.:

- NVRQS (*National Veterinary Research and Quarantine Service* – nadzór weterynaryjny) - odpowiedzialny za kwarantannę i inspekcję produktów pochodzenia zwierzęcego (w tym produktów rybnych) oraz większości produktów mlecznych;
- NPQS (*National Plant Quarantine Service* - nadzór fitosanitarny) – odpowiedzialny za kwarantannę i inspekcję produktów roślinnych (w tym owoców i warzyw);
- KFDA (*Korea Food and Drug Administration*) – odpowiedzialny za inspekcję produktów przetworzonych (*processed food*).

Procedura zatwierdzenia eksportera do sprzedaży na rynek koreański artykułów pochodzenia zwierzęcego jest dwustopniowa. W pierwszym etapie zakłada otwarcie rynku koreańskiego dla kon-

kretnego państwa. Dopiero w drugim etapie władze weterynaryjne danego kraju przedstawiają listę podmiotów zainteresowanych wejściem na rynek. Każdy z podmiotów podlega indywidualnej weryfikacji na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz bezpośredniej kontroli zakładu przez inspektorów NVRQS. Zatwierdzenie zakładów ma charakter rozdzielony ze względu na profil działalności tzn. zezwolenia wydawane są rozdzielnie na ubój (slaughter), rozbiór (cutting), przetwórstwo (processing) i składowanie (cold storage).

Poniżej prezentujemy aktualną sytuację Polski w kontekście możliwości eksportu produktów mięsnych do Korei Południowej.

mięso wołowe

Podstawowym kryterium oceny możliwości eksportu do Korei jest fakt niewystępowania w kraju aplikującym żadnego przypadku choroby BSE na przestrzeni 3 lat od momentu złożenia wniosku. Obecnie zakaz importu mięsa wołowego dotyczy całego rynku Unii Europejskiej. Krajami uprawnionymi do eksportu mięsa wołowego do Korei są jedynie Australia, Nowa Zelandia, Stany Zjednoczone i Meksyk. O przywrócenie prawa do eksportu mięsa wołowego zabiega aktualnie Kanada.

mięso wieprzowe

Polska znajduje się na liście krajów, które są uprawnione do eksportu mięsa wieprzowego na rynek Republiki Korei. Na liście firm zatwierdzonych do eksportu znajduje się ponad 20 zakładów mięsnych. W 2009 r. Polska była 12. dostawcą mięsa wieprzowego do Korei z kwotą eksportu przekraczającą 10,0

mln USD. Stanowiło to 1,5% koreańskiego importu wieprzowiny.

mięso drobiowe

W październiku 2009 r. Ministerstwo Żywności, Rolnictwa, Leśnictwa i Rybołówstwa Republiki Korei poinformowało stronę polską o odblokowaniu koreańskiego rynku dla polskiego mięsa drobiowego i jego przetworów. Po listopadowej kontroli polskich zakładów drobiowych koreańska służba weterynaryjna (NVRQS) zatwierdziła listę polskich zakładów drobiarskich chcących eksportować do Korei Południowej. Obecnie na liście potencjalnych eksporterów wyrobów z mięsa drobiowego na rynek koreański znajduje się 5 zakładów.

Procedury dopuszczenia polskiego mięsa drobiowego i jego przetworów na rynek koreański rozpoczęły się w marcu 2005 r. Ich zakończenie i otwarcie Korei na produkty drobiowe z Polski stworzy szansę dla wzrostu polskiego eksportu na ten rynek.

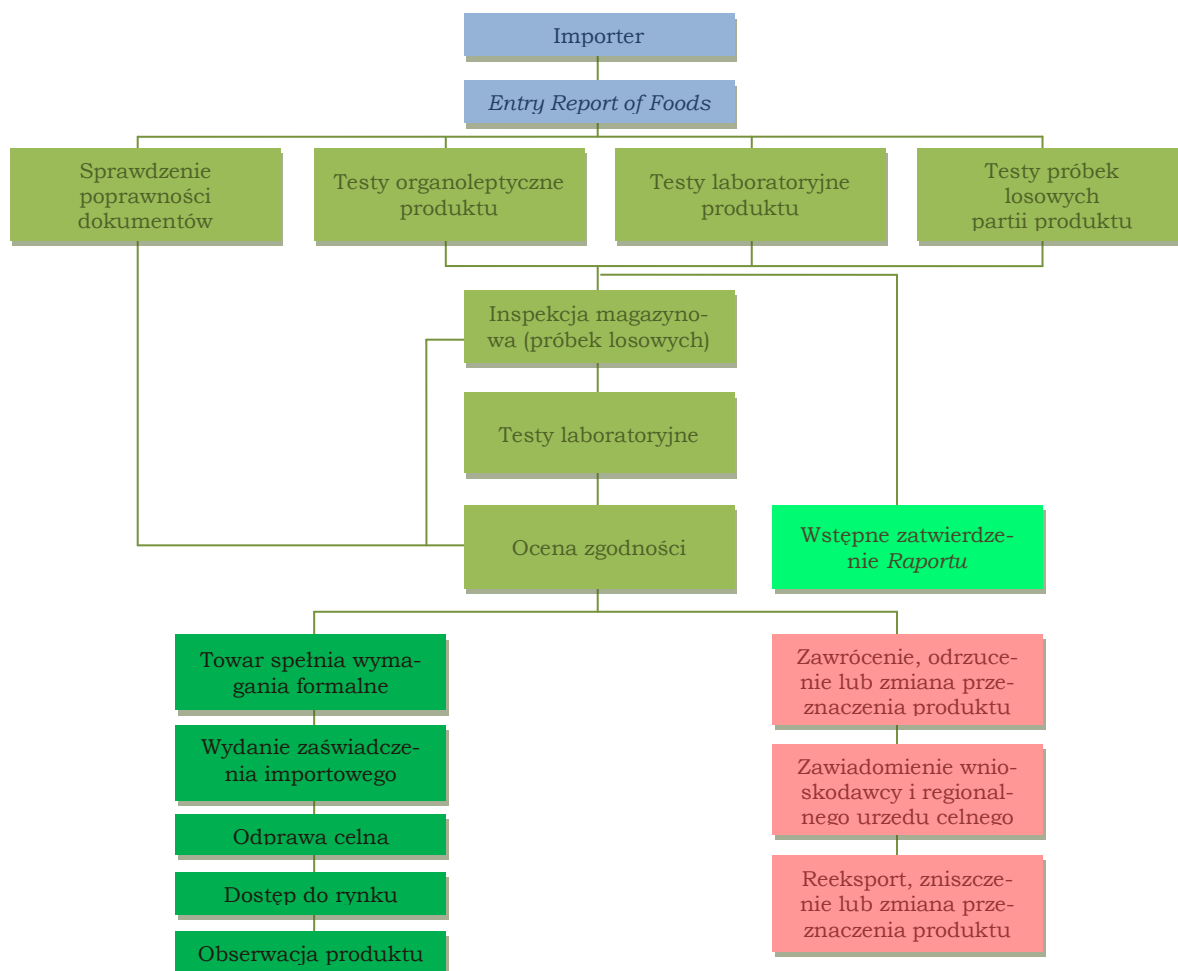
Z kolei w zakresie importu produktów pochodzenia roślinnego Polska nie należy do krajów, które zostały zaakceptowane jako rynki dostawcze świeżych owoców i warzyw na rynek koreański. Polskie firmy do Korei Południowej mogą za to eksportować produkty w innej postaci, np. mrożone, marynowane, itp.

Przetworzone produkty żywnościowe

Podobnie jak w przypadku produktów mięsnych import żywności przetworzonej podlega kontroli i inspekcji przez jednostkę administracyjną (KFDA).

Proces dopuszczający produkt do rynku koreańskiego przebiega według schematu 1.

Schemat 1. Procedury importowe Republiki Korei w obrocie przetworzonymi artykułami rolno-spożywczymi

Źródło: Opracowanie WPHiI w Seulu na podstawie Korea Food & Drug Administration

Procedura uzyskania dostępu do rynku nakłada obowiązki głównie na importera. Jednak ze względu na konieczność przedstawienia złożonej informacji o produkcie eksporter musi mieć świadomość skomplikowanego charakteru dopuszczenia produktu na rynek koreański. Procedura certyfikacji składa się z następujących podstawowych elementów:

- a. Złożenie dokumentu aplikacyjnego *Entry Report for Food*. Dokument składany jest przez importera na podstawie informacji o produkcie dostarczonych przez eksportera lub producenta. Raport składa się z informacji na temat producenta, kraju pochodzenia produktu, trans-

portu do Korei oraz samego produktu. Szczegółowość informacji o produkcie (podanie pełnego składu chemicznego wraz z zawartością procentową składników) oraz procesie produkcyjnym często zniechęcają producentów do próby wejścia na rynek Republiki Korei.

- b. Kolejne działania przed dopuszczeniem produktu do odprawy celnej to standardowa procedura KFDA sprawdzająca poprawność wniosku, testy organoleptyczne produktu oraz testy laboratoryjne. W przypadku eksportu pierwszej partii produktu inspekcja ma charakter całościowy, tzn. obejmuje wszystkie wyszczególnione etapy. Koszt testu

laboratoryjnego produktu weryfikującego obecność substancji i składników deklarowanych przez eksportera obciąża importera, tj. firmę koreańską. W przypadku zaakceptowania produktu do pierwszej odprawy celnej kolejne partie towaru poddawane są jedynie testom dodatkowym – weryfikującym. Wykonanie i koszt tych testów leży w gestii KFDA.

Powyższa procedura może być pominięta a produkt może być dopuszczony do odprawy celnej jedynie na podstawie

weryfikacji dokumentowej. Warunkiem jest jednak przeprowadzenie audytu przez inspektorów KFDA w zakładzie eksportera. Oficjalna nazwa tej procedury to *Pre-Confirmation Based Registration System*. Jej zastosowanie znacznie skraca czas weryfikacji każdej partii towarów do 2 dni (następuje jedynie weryfikacja dokumentacji produktów). Należy jednak pamiętać, że wszelkie koszty audytu inspektorów koreańskich w zakładzie produkcyjnym ponieść musi eksporter.

Podsumowanie i wnioski

1. Czynniki naturalne oraz demograficzne sprawiają, że Republika Korei nie jest samowystarczalna w produkcji żywności. Aż 70% powierzchni kraju to teren górzysty, który nie sprzyja rozwojowi rolnictwa. Tereny uprawne zajmują zaledwie 16,6% powierzchni Korei Południowej (w Polsce prawie 40%).
2. Dodatkowo wzrastająca siła nabywcza społeczeństwa Republiki Korei, sprawiają, że kraj ten od lat jest importerem netto artykułów rolno-spożywczych. Co więcej produkcja żywności w Korei opiera się w dużej mierze na surowcach importowanych. Ocenia się, że surowce do produkcji łącznie z wyrobami gotowymi stanowią wartościowo około połowę żywności na rynku koreańskim.
3. Analiza zapytań handlowych wpływających do WPHI w Seulu potwierdza powyższe założenia. 40% zapytań handlowych firm polskich i koreańskich dotyczy produktów rolno-spożywczych.
4. Ze względu na szczególną specyfikę rynku produktów żywnościowych Korei Południowej, związaną z innym niż w Polsce, a także np. w Europie, modelem preferencji konsumentów i nawyków żywieniowych, zdaniem WPHiI w Seulu większe szanse na eksport z Polski mają surowce i półprodukty niż wyroby gotowe. Potwierdzają to wyniki analiz obrotów handlowych pomiędzy Polską a Republiką Korei przedstawione w niniejszym opracowaniu.
5. Odmienność rynku Korei sprawia, że wprowadzenie do sprzedaży wyrobu gotowego wymagać będzie najczęściej przeprowadzenia bardzo dynamicznej kampanii marketingowej oraz modyfikacji produktów według gustów konsumpcyjnych społeczeństwa koreańskiego.
6. Pomimo skomplikowanych procedur rejestracji produktów, a także innych przeszkód w dotarciu do koreańskiego konsumenta, Republika Korei pozostaje bez wątpienia interesującym i perspektywicznym rynkiem dla producentów żywności. Ma to szczególne znaczenie w przypadku Polski, znaczącego eksportera produktów rolno-spożywczych na rynki Unii Europejskiej.
7. Zdaniem WPHiI w Seulu doskonałym narzędziem promocji polskiego przemysłu rolno-spożywczego służącym nawiązaniu współpracy z kontrahentami z Republiki Korei, a następnie zwiększeniu sprzedaży na rynku koreańskim, byłoby uczestnictwo polskich instytucji branżowych i/lub polskich producentów i eksporterów w targach branży spożywczej. Ich lista oraz adresy internetowe podane zostały w aneksie niniejszego opracowania.

ANEKS

Adresy instytucji związanych z rynkiem rolno-spożywczym Republiki Korei

Ministry of Agriculture and Forestry	http://www.mifaff.go.kr
Korean Food & Drug Administration	http://www.kfda.go.kr
Korea Rural Community Corporation	http://www.ekr.or.kr
Rural Research Institute	http://rri.ekr.or.kr
The Korean Association of Societies for Agriculture, Food, and Life Sciences	http://www.kaafls.org
Korea Rural Economic Institute	http://www.krei.re.kr
Rural Development Administration	http://www.rda.go.kr
Overseas Agriculture Investment Centre	http://oai.ekr.or.kr
Korea Agro-Fisheries Trade Corporation	http://www.at.or.kr
Korean Society for Food Engineering	http://www.foodeng.or.kr
Korean Food Research Institute	http://www.kfri.re.kr
Korea Advanced Food Research Institute	http://www.kafri.re.kr

Adresy ważniejszych targów spożywczych w Republice Korei

International Food Industry Exhibition	http://www.seoulfood.or.kr
Food Week	http://www.foodweek.co.kr
Seoul Fancy Food Festival	http://www.fancyfood.co.kr
Seoul Int'l Wines & Spirits Expo	http://www.swsexpo.com
Busan Health & Food Expo	http://www.hnfexpo.co.kr
Busan Int'l Exhibition	http://www.bofas.com
World Tourism & Food Expo	http://www.kfkt.co.kr
Korea Agriculture Expo	http://www.koreaagriexpo.or.kr
Organic Food Expo Ulsan Korea	http://www.ofex.or.kr
Seoul Seafood Show	http://www.seoulseafood.com
International Fermented Food Expo	http://www.iffex.or.kr
Food & Tableware Festival Seoul	http://www.foodin.or.kr
Organic & Natural Korea	http://www.organicshow.co.kr
Int'l Natural & Health Products Expo	http://www.hfoodexpo.com

Niniejsze opracowanie jest jedynie materiałem informacyjnym,
a zawarte w nim informacje nie są prawnie wiążące.